

Ohje osaamisen näytön hakemisesta

1. Perehdy teemojen arviointikriteereihin ja tutustu tämän ohjeen sarakkeisiin, jotka koskevat osaamisen näytön edellytyksiä ja osoittamistapoja.
2. Tee osaamiskartoitus
3. Jos tunnistat, että sinulla on tavoiteltua osaamista, keskustele osaamisen näyttömahdollisuudesta ryhmäsi vastuuopettajan kanssa.
4. Täytä osaamisen näyttöhakemus (eAHOT) viimeistään kahta viikkoa ennen moduulin alkamista. Opetusharjoittelun sekä Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio –teeman osaamisen näyttöhakemuksia otetaan vastaan koko opintojen ajan.
 - Liitä hakemukseen myös työtodistus/työtodistukset, joihin perustuen osaamisen näyttöä haet sekä mahdollisesti muita dokumentteja, jotka osoittavat osaamistasi.
 - Tee hakemukseen myös alustava osaamisen näyttösuunnitelma eli miten osoitat osaamisesi.
5. Jos saat puoltavan päätöksen, tarkenna vielä opettajan kanssa osaamisen näyttösuunnitelmaa.
6. Toteuta näyttö.

Teemojen arviointikriteerit, osaamisen näytön edellytykset ja osoittamistavat

Moduuli: Opetus- ja ohjaus- ja arviointiosaaminen

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<p>Henkilökohtaistaminen ja opiskelijan ohjaus 5 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee opetussuunnitelmakäytännön, opetusalan mahdolliset tutkinnon perusteet ja/tai opetussuunnitelmat, muut opetukseen vaikuttavat ohjeistukset. • Hän hallitsee henkilökohtaistamisen ja ohjauksen käytänteitä ja menetelmiä. • Hän ottaa huomioon opiskelijoidensa tarpeet vahvistaen heidän identiteettinsä ja minäkuvansa kehittymistä. • Hän tunnistaa opiskelijoiden lahjakkuutta ja tukee sen kehittymistä esimerkiksi ammatillisen kilpailutoiminnan kautta 	<p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun opetustehtävistä, HOPSin laadinnasta ja/tai henkilökohtaistamisesta (HOKS).</p> <p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ohjaus- ja uraohjaustyöstä.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjallisen kuvauksen, jossa ilmenevät opetusalan tutkinnon perusteiden, opetussuunnitelman sekä muiden opetukseen vaikuttavien ohjeistusten tuntemus. • Todistuksen osallistumisesta oppilaitoksen HOPS- tai HOKS-työskentelyyn, esim. lähiesimiehen allekirjoituksellaan todistama työtodistus. • Kirjallista pohdintaa käyttämistään ohjauksen ja uraohjauksen käytänteistä ja menetelmistä. • Kirjallista pohdintaa opiskelijoiden yksilöllisistä lähtökohdista ja niiden huomioimisesta identiteetin ja minäkuvan kehittymisen vahvistamiseksi, esimerkkejä lähtökohtien

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
		<p>huomioon ottamisesta opetuksessa ja ohjauksessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisäksi pohdintaa opiskelijan lahjakkuuden huomioon ottamisesta opetuksessa. • Dokumentteja ammatilliseen kilpailutoimintaan osallistumisesta. <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>
<p>Oppimiskäytännöt ja opetusmenetelmät 6 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee oman alansa työelämän, yrittäjyyden ja kestävän kehityksen osaamisvaatimukset. Hän hyödyntää niitä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. • Hän valitsee opetukseensa soveltuvia pedagogisia malleja. 	<p>Opetus-, ohjaus- ja/tai koulutuskokemusta erilaisissa oppimisympäristöissä.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjallisen kuvauksen, josta ilmenevät kestävän kehityksen, oman alan työelämän ja yrittäjyyden edellyttämien osaamisvaatimusten huomioiminen opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. • Esimerkkejä opetuksessaan käyttämistä monipuolisista oppimisympäristöistä dokumenttien, linkkien, tallenteiden ja/tai videotallenteiden muodossa.

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Hän hyödyntää opetusmenetelmiä luovasti ja monipuolisesti teknologian mahdollisuudet huomioiden. • Hän hyödyntää opetuksessaan tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä. • Hän noudattaa tekijänoikeuksiin ja tietosuojaan liittyviä normeja ja periaatteita. 		<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentteja, joista ilmenevät teoreettisesti perusteltujen, eettisesti kestävien ja monipuolisten pedagogisten mallien ja opetusmenetelmien valinta sekä opetuksen toteutus, esim. kirjallisia dokumentteja, tallenteita/videotallenteita, linkkejä. • Esimerkkejä teknologian hyödyntämisestä opetuksessa. • Esimerkkejä, kuinka on noudattanut tietosuojaan ja tekijänoikeuksiin liittyviä normeja. Tuotava esiin myös oman alan kriittiset tietosuojaan ja tekijänoikeuksiin liittyvät tilanteet. <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>
<p>Arviointi 4 op</p>	<p>Palautteenannon ja osaamisen arviointikokemusta opettajana</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman opintojakson/teeman/moduulin yms. arvioinnin toteuttamisesta.

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija hallitsee monipuolisesti arviointimenetelmiä ja palautteenannon käytänteitä. • Hän tuntee harjoitteluoppilaitoksen koulutusasteen osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteita ja käytänteitä. • Hän tuntee opiskelijoiden itsearviointitaitojen kehittämisen menetelmiä. 	<p>ammattillisessa koulutuksessa tai ammattikorkeakoulussa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentteja/videotallenteita tehdystä arviointityöstä sekä osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta sekä opiskelijan itsearviointitaitojen tukemisesta. <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>
<p>Erityinen tuki 3 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tunnistaa opiskelijoiden yksilölliset lähtökohdat, oppimisedellytykset ja erityisen tuen tarpeet. • Hän ottaa huomioon opiskelijoiden yksilölliset erityisen tuen tarpeet ohjauksessa ja opetuksessa. 	<p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun erityisen tuen opetustehtävistä, HOPSin laadinnasta ja/tai henkilökohtaistamisesta (HOKS).</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjallista pohdintaa opiskelijoiden yksilöllisistä lähtökohdista ja tuen tarpeista, lisäksi esimerkkejä lähtökohtien huomioon ottamisesta opetuksessa ja ohjauksessa sekä opiskelijahuoltojärjestelmän tuntemuksesta. • Kirjallinen kuvaus käyttämistään erityisen tuen menetelmistä ja arvioinnin käytänteistä.

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän tuntee erityisen tuen menetelmällisiä ratkaisuja. Hän tuntee erityisen tuen arvioinnin käytänteitä. 		Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.

Moduuli: Oppimisyhteisön rakentamisosaaminen

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<p>Dialoginen vuorovaikutus 3 op</p> <ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija tuntee viestinnän ja vuorovaikutuksen teorioita yksilön, yhteisön ja verkostojen tasolla. Hän valitsee oppimisen edistämisen kannalta tarkoituksenmukaiset kirjallisen ja suullisen viestinnän sekä vuorovaikutuksen menetelmät. 	<p>Monipuolista kokemusta opetus- ja koulutustyöstä, joka on sisältänyt myös verkko-ohjausta. On toiminut esimerkiksi vuorovaikutuskouluttajana.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan opetustilanteella tai sen tallenteella ja lisäksi sen suunnitelmalla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> viestinnän/ vuorovaikutuksen taustateoriat, erilaiset kirjalliset/ suulliset viestinnän ja vuorovaikutuksen menetelmät perusteluineen, dialogimenetelmät verkossa ja lähiopetuksessa. Mukana pitää olla myös arviointia, miten yllä mainitut edistävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän käyttää dialogisuutta sekä verkko- että lähiopetuksessa oppimista syventävällä tavalla. Hän ymmärtää ryhmädynamiikan lainalaisuuksia Hän edistää toiminnallaan yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. 		<ul style="list-style-type: none"> Näytössä hakijan tulee osoittaa ymmärtävänsä dialogisuuden käsitteen ja merkityksen.
<p>Monikulttuurisuus 3 op</p> <ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija ymmärtää kieli- ja kulttuuritietoisuuden merkityksen opetustyössä. Hän tuntee erilaisten kulttuurien piirteitä ja opetustyöhön liittyviä kulttuuriteorioita. Hän ymmärtää ja ottaa huomioon kulttuurisen moninaisuuden vaikutuksia opettajan työhön. 	<p>Kokemusta monikulttuuristen ryhmien opettamisesta, kouluttamisesta ja ohjaamisesta (esim. maahanmuuttajaluokat, kv-ohjelmat)</p> <p>On perehtynyt kulttuuriteorioihin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Osaaminen osoitetaan opetustilanteella tai sen tallenteella (sisältönä on ohjeistaa uutta opettajaa monikulttuuriseen opetustyöhön) lähipäivän aikana tai verkossa. Tarpeen vaatiessa osaamista voi edellisen lisäksi osoittaa esim. esseellä, nauhoitteella ja/tai haastattelulla, jossa on pohdintaa, miten monikulttuurisuus on vaikuttanut omaan opetustyöhön sekä miten on ottanut huomioon ja osaa soveltaa kieli- ja kulttuuriteorioita omassa työssään.

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän osaa tukea maahanmuuttajataustaisen opiskelijan integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. 		
<p>Koulutuksen verkostot 3 op</p> <ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija ymmärtää ammatillisen opettajan roolin työelämän kehittäjänä ja alueellisena vaikuttajana. Hän tunnistaa eri koulutusalojen rajapintojen yhteistyömahdollisuuksia. Hän tietää erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä ammatillisen koulutuksen työelämä- ja yhteistyöverkostoja ja niiden hyödyntämismahdollisuuksia. 	<p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen kansallisesta tai kansainvälisestä työelämä- ja verkostoyhteistyöstä (esim. erilaiset projektit, kv-koordinaattorit ja opettajat, jotka tekevät aktiivista verkostoyhteistyötä).</p>	<p>Osaaminen osoitetaan esim. työtodistuksella sekä kirjallisella koonnilla, portfolioilla tai esittelyvideolla.</p>

Moduuli: Opetusharjoittelu

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<p>Orientaatio opetusharjoitteluun 3 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee ammatillista koulutusta ja opettajan työtä ohjaavia normeja, määräyksiä ja ohjeistuksia. • Hän tuntee ammatillisen koulutuksen rahoituslähteitä ja ymmärtää niiden merkityksen opettajan työssä. • Hän tuntee ammatillisen opettajan työn käytänteitä. 	<p>Toiminut ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun päätoimisena opettajana ja on perehtynyt ko. sisältöihin: normit, ohjeistukset, rahoituslähteet ja ammatillisen opettajan työn käytänteet.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan kirjallisella tuotoksella tai tallenteella, jossa kuvataan sisältöjen vaikutus opetustyöhön:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näyttöaineistossa tulee osoittaa tuntevansa koulutuksen lainsäädännön, määräykset, ohjeet, rahoituslähteet, opettajan työn sisällön, työehtosopimukset sekä työajan, palkkauksen ja laadunhallinnan ja niiden vaikutuksen opettajan työhön.
<p>Opetusharjoittelu oppilaitoksessa 6 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija laatii suunnitelman opetusharjoittelun toteuttamiseksi ammatillisessa opetuksessa. • Hän toteuttaa suunnitelmansa tavoitteellisesti ja soveltaa sitä ja tilanteiden edellyttämällä tavoilla. 	<p>Päätoimista ja monipuolista opetus- ja ohjauskokemusta ammatillisesta oppilaitoksesta, ammattikorkeakoulusta, yliopistosta tai vapaan sivistystyön oppilaitoksesta.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan opetustilanteella tai sen tallenteella sekä portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videonäytteitä sekä oppimateriaaleja, toteutussuunnitelmia, opiskelijapalautteita ja arviointisuunnitelmia. • Ansioluettelon tai työtodistukset opettajakokemuksesta.

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän arvioi kehittymistarpeitaan ja asettaa tavoitteita opettajuudelleen. Hän antaa palautetta opiskelijoiden osaamisen kehittymisestä ja arvioi osaamista. 		<ul style="list-style-type: none"> Esimiehen lausunnon hakijan opetus-, ohjaus- ja arviointiosaamisesta suhteessa opetusharjoittelun arviointikriteereihin.

Moduuli: Pedagogisen asiantuntijuuden kehittäminen

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<p>Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaaminen 6 op</p> <ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija kehittää pedagogista asiantuntijuuttaan. Hän hankkii ja tuottaa pedagogista tietoa kriittisesti. 	<p>On osallistunut aktiivisesti ammatillista koulutusta ja/ tai ammattikorkeakoulutusta kehittävään TKI-toimintaan (esim. hankkeet, projektit oppilaitosten sisällä tai työelämän opetus- ja oppimisympäristöissä).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Osaaminen osoitetaan <ol style="list-style-type: none"> Dokumenteilla, jotka todentavat osallistumisen TKI-toimintaan. Reflektoimalla omaa pedagogisen asiantuntijuuden kehittymistä

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän osallistuu oman alansa ammatillisen koulutuksen tutkimus-, kehittämis- tai innovaatiotoimintaan tai työelämän ja koulutuksen rajapintojen yhteistyötä kehittävään toimintaan. Hän dokumentoi kirjallisesti TKI-toimintansa ja esittelee sen tulokset viestinnällisesti toimivalla tavalla. 		<p>3. Osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>

Moduuli: Kasvatustieteelliset perusopinnot

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<p>Kasvatustiede tieteenalana 4 op</p> <ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija ymmärtää kasvatustieteen luonteen ja tuntee sen keskeisen käsitteistön. 	<p>Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.</p>

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Hän tietää kasvatustieteen keskeiset tutkimusalueet sekä tunnistaa arkiajattelun ja tieteellisen tiedon erot. • Hän ymmärtää erilaisten kulttuurien ihmiskäsityksiä ja niiden merkityksiä opettajan työssä. 		
<p>Oppiminen eri kehitysvaiheissa 2 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee ihmisen kehittymisen eri vaiheet. • Hän jäsentää oppimista eri kehitysvaiheissa. 	<p>Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.</p>
<p>Koulutus yhteiskunnallisena tehtävänä 4 op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee suomalaisen koulutusjärjestelmän kehityshistorian. • Hän ymmärtää koulutuksen yhteiskunnalliset tehtävät. • Hän tuntee koulutuspoliittisen päätöksentekoprosessin ja ammatillisen 	<p>Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.</p>

Teeman arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<p>opettajan koulutuspoliittisia vaikutusmahdollisuuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hän tunnistaa koulutuksen tulevaisuuden näkymiä. 		
<p>Oppimisen keskeisiä teorioita 3 op</p> <ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija osaa soveltaa oppimiseen liittyviä keskeisiä käsitteitä ja oppimisteorioita ammatillisen opettajan työssä. Hän ymmärtää ammatillisen osaamisen kehittymisen elinikäisenä, jatkuvana oppimisprosessina. 	<p>Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.</p>